

Muuramelaisten iäkkäiden palveluopas

2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. ASUMINEN	4
KUNNAN VUOKRA-ASUNNOT	4
VANHUSTEN JA VAMMAISTEN ASUNTOJEN KORJAAMINEN	4
ASUNNON MUUTOSTYÖT	5
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN	6
2. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	9
KOTIHOITO	9
<i>Kotiin annettavien palveluiden asiakasmaksut 1.1.2022 alkaen</i>	10
KULJETUSPALVELU	11
<i>Monipalveluliikenne</i>	11
<i>Sosiaalihuoltolain mukainen</i>	12
<i>Vammaispalvelulain mukainen</i>	13
LYHYTAIKAISHOITO	13
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT	13
<i>Mielenterveyspalvelut</i>	13
<i>Päihdepalvelut</i>	14
VANHUS- JA VAMMAISPALVELUIDEN NEUVONTA- JA PALVELUOHJAUSNUMERO	15
OMAISHOIDON TUKI	15
PALVELUOHJAUS JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI	16
PERHEHOITO	16
POTILASASIAMIES	16
TUKIPALVELUT	17
<i>Ateriapalvelu</i>	17
<i>Päiväkeskus</i>	17
<i>Turvapuhelin</i>	18
<i>Siivouspalveluseteli</i>	19
SIIVOUSPALVELUYRITTÄJÄ	19
SOSIAALIASIAMIES	21
SOSIAALITYÖNTEKIJÄ	21
TERVEYSKESKUKSEN PALVELUT	21
<i>Apuvälinepalvelu</i>	22
<i>Fysioterapia</i>	22
<i>Hoitotarvikkeet</i>	23
<i>Jalkaterapiapalvelut</i>	24
<i>Päivystys</i>	24
<i>Lääkäreiden ja sairaanhoitajien vastaanotto</i>	25
<i>Suun terveydenhoito</i>	25
<i>Vuodeosasto</i>	26
3. RAHA-ASIAT	27
ELÄKKEENSAAJAN ASUMISTUKI	27
ELÄKETTÄ SAAVAN HOITOTUKI	29
SAIRAUSSVAKUUTUKSEN KORVAUKSET	31
KORVAUS YKSITYISLÄÄKÄRIN PALKKIESTA	32
KORVAUKSET YKSITYISISTÄ TUTKIMUKSISTA JA HOIDOISTA	32
MATKAKORVAUKSET	33
EDUNVALVONTA JA – VALTUUTUS	34
OIKEUSAPU	36
TOIMEENTULOTUKI	37
VEROTUS	37
<i>Invalidivähennys</i>	38
<i>Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys</i>	38
<i>Kotitalousvähennys</i>	38

4. VAPAA-AJAN PALVELUT.....	41
KANSALAIKOPISTO	41
KIRJASTO	42
LIIKUNTAPALVELUT	42
5. KUNTOOUTUS.....	43
KELAN KUSTANTAMA KUNTOOUTUS IKÄIHMISSILLE	43
LOMAJÄRJESTÖJEN TUETUT LOMAT.....	43
SODASSA PALVELLEIDEN KUNTOOUTUS.....	44
RINTAMAVETERAANIT.....	45
MUUT SODAN AIKANA ERI TEHTÄVISSÄ PALVELLEET	47
LOTTANA TOIMINEET.....	47
6. SEURAKUNTA JA JÄRJESTÖT.....	48
VAPAAEHTOISTOIMINTA.....	48
<i>Ystäväpalvelu.....</i>	48
<i>Lähimmäisenkammari.....</i>	48
<i>Virkistyspäivä</i>	49
VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTO.....	49
ELÄKELÄISJÄRJESTÖT	50
SEURAKUNNAN VANHUSTOIMINTA	50
OMAT MUISTIINPANOT	52

Hei,

Iäkkäiden palveluoppaaseen olemme koonneet ajantasaiset tiedot Muuramen kunnan iäkkäille kohdennetuista palveluista. Tämä opas toimii tietopakettina iäkkäälle, omaiselle tai läheiselle sekä yhteistyötahoille.

Iäkkäiden palveluiden osalta palveluoppaan lisäksi tietoa löytyy Muuramen kunnan internet-sivuilta Vanhus- ja vammaispalveluiden sivustolta <https://www.muurame.fi/vanhus-ja-vammaispalvelut> sekä ottamalla yhteyttä oppaassa mainittuihin työntekijöihin.

Matalan kynnyksen yhteydenoton voi tehdä meille soittamalla arkisin klo 9.00–11.00 välillä Neuvonta- ja palveluohjausnumeroomme, p. 040 7152 991. Numerossa annetaan yleistä neuvontaa, tukea ja ohjausta sekä ajantasaista tietoa vanhus- ja vammaispalveluista. Voit olla yhteydessä neuvontapuhelimeen, mikäli sinulla on huolta omasta tai läheisesi hyvinvoinnista tai arjessa selviytymisestä tai tarvitset neuvoja tukien ja etuuksien hakemisessa. Neuvonnan tehtävänä on alustavan palvelutarpeen selvittäminen ja tiedottaminen alueen palveluista. Tarvittaessa asiiasi ohjataan eteenpäin työntekijälle, joka ottaa sinuun yhteyttä palvelutarpeen tarkempaa arvioimista varten.

Tarvittaessa yhteydenottopyynnön voi lähettää myös sähköpostilla palveluohjaus@muurame.fi

Toivomme, että oppaasta on hyötyä ja apua. Muuramen kunnan vanhuspalveluiden tavoitteena on tukea iäkkäiden hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä turvata oikea-aikaiset palvelut.

Muuramen Vanhus- ja vammaispalvelut

1. ASUMINEN

KUNNAN VUOKRA-ASUNNOT

Muuramen kunnalla on eri puolilla Muuramea vuokra-asuntoja, joista monet sopivat hyvin myös ikäihmisille ja liikuntarajoitteisille. Kes- kustassa on myös erityisesti vanhuksille tarkoitettuja asuntoja.

Lisätietoja ja hakemukset:

Muuramen Vuokra-asunnot Oy

Virastotie 2, 40950 MUURAME

p. 040 145 2843

olli-pekka.hautakorpi@muurame.fi

<https://www.muurame.fi/vuokra-asunnot>

VANHUSTEN JA VAMMAISTEN ASUNTOJEN KORJAAMINEN

Avustuksen saaminen edellyttää, että ympärivuotisessa asuinkäy- tössä olevassa asunnossa asutaan pysyvästi ja ruokakunnasta aina- kin yksi henkilö on vähintään 65-vuotias tai vammainen. Lisäksi ruo- kakunnan tulot eivät saa ylittää asetettuja rajoja, eikä ruokakunnalla saa ole varallisuutta siinä määrin, että se kykenee korjaamaan asun- tonsa ilman avustusta.

Avustuksen määrä on enintään 50 % hyväksytyistä korjauskustan- nuksista. Avustus voi poikkeustapauksissa olla enintään 70 %, jos vanhus tai vammainen muutoin joutuisi välittömästi muuttamaan pysyvästi pois asunnosta liikkumisesteitten vuoksi tai siksi, ettei asunnossa voida antaa hänen tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyden- huollon palveluja esimerkiksi puutteellisten pesutilojen vuoksi. Poik- keustapauksen erityinen syy voi olla myös, että avustuksen hakija tai hakijan ruokakuntaan kuuluu veteraani tai veteraanin leski.

ARA myöntää korjausavustuksen. Päätös avustuksen myöntämisestä on saatava ennen töiden aloittamista. Asuntoa on käytettävä vähin- tään viisi vuotta avustuksen myöntämisen jälkeen vanhusten tai vammaisten asuntona.

Tulorajat (2020 alkaen)

Asunnossa asuvan ruokakunnan pysyvät bruttotulot kuukaudessa eivät yhteenlaskettuina saa ylittää seuraavia henkilöluvusta riippuvia tulorajoja:

Henkilöluku	1	2	3	4
Tulot (brutto) €/kk	2 000	3 400	4 200	5 000
Tulot (brutto) €/kk, veteraanit ja veteraanien lesket	2 600	4 420	5 460	6 500

Korjausavustuksen hakuaika on jatkuva.

Lisätietoja ja hakemuksia:

Muuramen asuntotoimistosta sihteeriksi Sirpa Puustinen

p. 040 516 1339

postiosoite: PL 1, 40950 MUURAME

käyntiosoite: Virastotie 8

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvoja avustaa tarvittaessa kaikkia yli 65-vuotiaita tarvittavien muutostöiden kartoittamisessa, suunnittelussa, korjausavustusten hakemisessa ja muutostyön suorittavan urakoitsijan löytämisessä. Korjausneuvojan tekemä työ on asiakkaalle maksutonta.

Keski-Suomessa Vanhustyön keskusliiton korjausneujana toimii rakennusmestari Jukka Lampi, p. 0400 162 494

jukka.lampi@vtkl.fi

[VTKL korjausneuvojat henkkoht Jukka Lampi.pdf](#)

ASUNNON MUUTOSTYÖT

Vammaispalvelulain mukaan

Vaikeavammaisille kustannetaan välttämättömät vamman tai sairauden vaatimat asunnon muutostyöt. Kustannettavia muutostöitä ovat mm. ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, WC- ja pesutilojen rakentamis- ja muutostyöt sekä keittiön kalusteiden muutostyöt.

Lisätietoja:

Vammaispalvelun ohjaaja Marjut Tapiola-Harju, p. 040 564 8900

Sosiaalihuoltolain mukaan

Muutostyöt voidaan myöntää sosiaalihuoltolain mukaan harkinnalla myös ikäihmisille, joiden toimintakyky on tarpeeksi rajoittunut ja jotka tarvitsevat pienimuotoisia muutoksia asuntoonsa esim. kynnyksen poisto ja tukikahvojen kiinnittäminen. Avustuksen saamisen kriteerinä ovat hakijan bruttotulot sekä asiakkaan kotiutuminen tai asiakkaan kotona selviytyminen vaatii välttämättömiä toimenpiteitä. Hakijan tuloraja on yksin asuvalla 1 449,91 € kuukaudessa (brutto) ja kahden hengen kotitaloudessa enintään 2 867,72 €. Pankkitilien yhteenlaskettu säästöjen katto on yksinasuvalla 8000 euroa ja pariskunnilla 16 000 euroa.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen, p. 040 705 0671

TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Tehostettu palveluasuminen ovat tarkoitettu iäkkäille, jotka tarvitsevat runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden. Tehostettu palveluasuminen on kodinomaista asumista ja asukkaan toimintakykyä ylläpitävää palvelua. Tehostetun palveluasumisen peruspalveluita ovat ateria-, hygieni- ja siivouspalvelut sekä avunsaantimahdollisuus kaikkina vuorokauden aikoina.

Tehostettuun palveluasumiseen hakemiseksi tulee täyttää hakemus palveluasumisen tarpeesta. Täytetty hakemus tarvittavine liitteineen käsitellään vanhus- ja vammaispalveluiden SAS -työryhmässä (selvitä-arvioi-sijoita). Työryhmä selvittää ja arvioi asiakkaan kokonaisu-tilanteen ja tarvittavat palvelut sekä päättää tehostetun palveluasumisen myöntämisestä. Tehostetun palveluasumisen paikoista päätettäessä käytetään Muuramen kunnan tehostetun palveluasumisen määräytymisperusteita.

Tehostetun palveluasumisen asiakkaan kuukausimaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan. Kuukausimaksu on erikseen määriteltujen vähennysten jälkeen 85 % nettotuloista. Pariskuntien osalta maksu määräytyy molempien nettotulojen mukaisesti, jos ympäri-

vuorokautisessa palveluasumisessa oleva asukas on suurempituloinen kuin puolisonsa. Tällöin maksu on 42,5 % molempien yhteenlasketusta nettotulosta erikseen määriteltyjen vähennysten jälkeen.

Lisätietoja tehostetusta palveluasumisesta: vanhus- ja vammaispalveluiden johtaja Tiina-Emilia Seppänen p. 050 477 1907

Tehostettua palveluasumista toteutetaan muuramelaisille tällä hetkellä seuraavissa yksiköissä:

Palvelukoti Koskikoti

Virastotie 11, 40950 Muurame

Palvelutalo Koskikoti on tehostetun palveluasumisen yksikkö, jonka palvelut tuottaa Jyväskylän hoivapalvelut Oy. Koskikodilla on mahdollisuus myös lyhytaikaishoitoon.

Lisätietoja:
palvelujohtaja Satu Sneck, p. 044 7800592

Esperi Hoivakoti Paatela

Parantolantie 21, 40930 Kinkomaa

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva sekä mahdollisuus myös lyhytaikaishoitoon.

Lisätietoja:
yksikön päällikkö Katri Oksanen, p. 045 77507741
<https://www.esperi.fi/hoivakodit-ikaihmisille/esperi-hoivakoti-paatela-muurame>

Attendo Hoivakoti Rantala

Lundintie 3, 40930 Kinkomaa

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva.

Lisätietoja:

hoivakodin johtaja Armi Perttula, p. 044 494 3400

<http://www.attendo.fi/rantala/>

Humana Kotikylä Sammonkoti

Keljonkankaantie 58, 40530 Jyväskylä

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva sekä mahdollisuus myös lyhtyaikaishoitoon paikkatilanteen salliessa.

Lisätietoja:

Palveluesimies, p. 040 184 0515

<https://www.humana.fi/ikaihmiset/hoivakodit-ikaihmisille/jyvaskyla-palvelukoti-sammonkoti/>

Mehiläinen Mainiokoti Kaunisharju

Väliharjuntie 17, 40800 Vaajakoski

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva sekä mahdollisuus myös lyhtyaikaishoitoon paikkatilanteen salliessa.

Lisätietoja:

Yksikön johtaja Irma Manninen, p. 040 189 7551

<https://www.hoivamehilainen.fi/mainiokoti-kaunisharju>

Mehiläinen Mainiokoti Ruusu

Lukutie 1, 40270 Palokka

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva ja hoivakoti on osa laajempaa seniorikorttelia.

Lisätietoja:

Yksikön johtaja Irma Manninen, p. 040 198 7551

<https://www.hoivamehilainen.fi/mainiokoti-ruusu>

Mehiläinen Villa Tauluhovi

Puistokatu 35, 40200 Jyväskylä

Hoivakodissa on ympärivuorokautinen hoiva.

Lisätietoja:

Yksikön johtaja Terhi Kallio, p. 044 550 4074

<https://www.hoivamehilainen.fi/fi/villa-tauluhovi>

2. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

KOTIHOITO

Kotihoidon tarkoituksena on mahdollistaa kotona asuminen mahdollisimman pitkään. Kotihoidon palvelut toteutetaan asiakkaan palveluntarpeen mukaisesti. Kotihoito voi auttaa esimerkiksi pu-keutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, syömisessä tai lääkehoidon toteuttamisessa. Kotihoito sisältää sairaanhoitoa tarpeen mukaisesti. Kotihoito vahvistaa asiakkaan uskoa kotona asumiseen ja tukee asiakkaan kokonaisvaltaista toimintakykyä, terveyttä sekä osallisuutta.

Mikäli asiakkaan kohdalla täyttyvät Muuramen kunnallisen kotihoidon kriteerit, voidaan asiakkaalle aloittaa kuntouttava arviointijakso. Kuntouttavan arviointijakson tarkoituksena on arvioida asiakkaan toimintakykyä ja arkitoiminnoissa suoriutumista, sekä tukea asiakkaan omatoimisuutta omassa elämässään. Kuntouttavan arviointijakson kesto on 4–6 viikkoa. Mikäli kuntouttavan arviointijakson myötä havaitaan säännöllisen kotihoidon tarvetta, voidaan asiakkaalle aloittaa säännöllisen kotihoidon käynnit.

Kotihoidon maksut määräytyvät asiakkaan maksukyvyn, palvelutuntien määrän ja perheen koon mukaan.

Kotiin annettavien palveluiden asiakasmaksut 1.1.2022 alkaen

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 1 momentin mukaan jatkuvasta ja säännöllisestä kotihoidosta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukykyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksukykyä määriteltäessä otetaan huomioon palvelun saajan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa elävän puolison bruttotulot. Palvelu katsotaan säännölliseksi, kun palvelu on sovittu hoito- ja palvelusuunnitelmassa, vaikka käynnit olisivat vain kerran kuukaudessa tai harvemmin.

	Tuloraja perheen koon mukaan					
	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €
	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12	10,50	9	9	9	9
7	14	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16	14,00	12	12	12	12
9	17	14,75	12,50	12,50	12,50	12
10	18	15,50	13	13	13	12
11	19	16,25	13,50	13,50	13,50	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,50	14,50	14	12
14	22	18,50	15	15	14	12
15	23	19,25	15,50	15,50	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,50	20,50	16,50	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,50	21,50	17,50	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,50	22,50	18,50	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,50	23,50	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,50	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,50	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,50	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,50	24	19	16	14	12

32	32	24	19	16	14	12
33	32,50	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,50	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,50	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

10 %:n sotainvalideille ja rintamaveteraaneille kotihoidon palvelut ovat maksuttomia, ne korvaa Valtiokonttori.

Kuntouttava arviointijakso

Uusille asiakkaille aloitetaan ennen säännöllisen kotihoidon käynnejä kuntouttava arviointijakso. Kuntouttavan arviointijakson hinta on 12,20 € vuorokaudessa.

Tilapäisen kotihoidon maksut

Tilapäisistä, harvemmin kuin kerran viikossa tapahtuvista, satunnaisista kotihoidon käynneistä peritään käyntimaksu 12,20 € käynti.

Lisätietoa ikäihmisten palveluista antavat:

Ikäihmisten palveluohjaaja Pia Grönlund (palvelutarpeen arviointi),
p. 040 526 6657

Kotihoidon esimies Sira Salo (palvelu- ja maksupäätökset),
p. 050 471 8990

KULJETUSPALVELU

Monipalveluliikenne

Monipalveluliikenne on avoin, maksuton matkustusmuoto kaikille kuljetuksen tarvitsijoille. Palveluliikenne kulkee Muuramen kunnan alueella eri reitteihin ja aikatauluihin perustuen. Varmista mahdolliset aikatauluun ja reittiin tulleet muutokset kunnan nettisivuilta.

Monipalveluliikenteen aikataulut ja reitit 23.8.2021 – 3.6.2022

MAANANTAI Tuomas Nieminen p. 050 4113 241		TIISTAI Tuomas Nieminen p. 050 4113 241		KESKIVIIKKO Tuomas Nieminen p. 050 4113 241		TORSTAI PL-Power, Petri Liimatainen p. 040 574 3594		PERJANTAI Tuomas Nieminen p. 050 4113 241	
Lähtöaika	klo	Lähtöaika	klo	Lähtöaika	klo	Lähtöaika	klo	Lähtöaika	klo
Velkapohja, Renkkelintien loppu	9.40	(Saukkola)*	9.40	(Vihtalahti)*		Vanha Nelostie pysäkit	11.00	Saarenkylä	9.40
Verkkoniementie, Penttilänraitti		(Saukkolahdentie)*		Niittyaho	9.40	(Ruokomäentie)*	11.05	Jaakkolantie (pysäkki)	
Terveysasema		Isolahti	9.50	Havutie		Kinkomaa	11.15	Muuramentie	
Liikekeskus		Isolahdentie		Teollisuustie		Kauppakeskus		Virastotie	
Kauppakeskus		(Rannankyläntie)*		(Riihivuorentie)*		Liikekeskus		Terveysasema	
		(Pyppöläntie)*		Terveysasema		Terveysasema		Liikekeskus	
		Kauppakeskus		Liikekeskus				Kauppakeskus	
		Liikekeskus		Kauppakeskus					
		Terveysasema							
Paluukyyti lähtee:	klo	Paluukyyti lähtee:	klo	Paluukyyti lähtee:	klo	Paluukyyti lähtee:	klo	Paluukyyti lähtee:	klo
Kauppakeskus	11.30	Terveysasema	12.00	Kauppakeskus	11.30	Mäkelänmäen koulu	13.45	Kauppakeskus	11.30
Liikekeskus	11.35	Liikekeskus	12.05	Liikekeskus	11.35	Terveysasema	13.50	Liikekeskus	11.35
Terveysasema	11.40	Kauppakeskus	12.10	Terveysasema	11.40	Liikekeskus	13.50	Terveysasema	11.40
Verkkoniementie		(Pyppöläntie)*		(Riihivuorentie)*		Kauppakeskus	13.55	Virastotie	
Renkkelintie, Velkapohja		(Rannankyläntie)*		Teollisuustie		Kinkomaa		Muuramentie	
		Isolahdentie		Havutie		(Ruokomäentie)*		Jaakkolantie	
		Isolahti		(Vihtalahti)*		Vanha Nelostie pysäkit		Saarenkylä	

*Tähdellä merkityt reitit ajetaan tarvittaessa,
ilmoitus liikennöitsijälle

Monipalveluliikenne ei kulje
koulujen loma-aikoina

Sosiaalihuoltolain mukainen

Sosiaalihuoltolain mukainen tarveharkintaan perustuva kuljetuspalvelu voidaan myöntää, jos henkilöllä on ikääntymisen ja sairauksien vuoksi liikkumisvaikeuksia ja hän on kyvytön käyttämään julkisia joukkoliikennevälineitä tai monipalveluliikenne Monaria. Kuljetuspalveluna myönnetään harkinnan mukaan enintään kahdeksan yhden-suuntaista matkaa kuukaudessa Muuramen keskustaan tai lähimpään kauppakeskukseen.

Hakijan tuloraja on yksin asuvalla 1 449,91 € kuukaudessa (brutto) ja kahden hengen kotitaloudessa enintään 2 867,72 €. Säästöraja: kaikkien pankkitilien yhteenlasketut säästöt yksinasuvalla 8 000 € ja pariskunnilla 16 000€. Varallisuutena ei oteta huomioon asiakkaan omassa käytössä olevaa asiakkaan tarpeiden mukaista kohtuullista asuntoa. Kuljetuspalvelusta peritään omavastuuosuutena pienin linja-autotaksan mukainen maksu.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen, p. 040 705 0671

Vammaispalvelulain mukainen

Vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun on oikeutettu vaikeavammaisen henkilö, jolla on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Kuljetuspalvelua voi käyttää asiointi- ja virkistysmatkoihin Muuramen ja naapurikuntien alueella. Matkasta maksettava omavastuuosuus on vähintään pienin linja-autolla matkustamisesta perittävän kertamaksun suuruinen. Terveystuomattomien (esim. matkoja terveyskeskukseen, sairaalaan tai kuntoutukseen) ei korvata; niiden korvaaminen kuuluu Kansaneläkelaitokselle.

Lisätietoja: vammaispalveluohjaaja Marjut Tapiola-Harju,
p. 040 564 8900

LYHYTAIKAISHOITO

Lyhytaikaishoidon tavoitteena on tukea asiakkaan kotona selviytymistä ja mahdollistaa esim. hoitavan omaisen vapaan järjestämisen. Lyhytaikaishoitoa järjestetään perhehoidossa, palvelutalo Koskikodilla sekä tarvittaessa muissa hoivakodeissa. Hoitajaksot ja niiden pituudet sovitaan erikseen.

Hoitovuorokauden hinta on 39,30 €, omaishoitajan vapaapäivän osalta 11,60 €/vrk.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen, p. 040 705 0671

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Mielenterveyspalvelut

Masennushoitajan/depressiohoitajan vastaanotto on Muuramen terveysaseman tiloissa osoitteessa Virastotie 10.

Ajanvaraus: Terveysaseman ajanvaraus, puh. (014) 266 2791

ma-pe klo 12-13 puh. (014) 266 9051.

Vastaanotto on tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin.

Masennushoitaja on psykiatrinen sairaanhoitaja, joka hoitaa masennuspotilaita yhdessä terveystieteiden lääkärin kanssa. Vastaanotolle tullaan tavallisesti lääkärin tai sairaanhoitajan ohjaamana.

Masennushoitaja antaa tietoa masennuksesta ja sen erilaisista hoitokeinoista sekä auttaa potilasta löytämään voimavaroja.

Aikuispsykiatrisen poliklinikan palvelut

Psykiatriseen sairaalahoitoon hakeudutaan lääkärin läheteellä. Psykiatrista sairaalahoitoa tarvitsevia yli 18-vuotiaita muuramelaisia hoidetaan Sairaala Novassa Jyväskylässä.

Päihdepalvelut

Päihdehoitaja Jaana Huovinen-Pirtinsolan vastaanotto on Muuramen terveysaseman tiloissa osoitteessa Virastotie 10.

Ajanvaraus puh. (014) 266 9040

Päivystys (ilman ajanvarausta) maanantaisin ja torstaisin.

Päihdehoitaja antaa riskikäyttäjille ja heidän läheisilleen neuvontaa ja ohjausta sekä tekee hoidontarpeen arviot.

Laitosmuotoiseen päihdekatkaisuun hakeutuminen:

Sovatekin päihdepäivystys p. (014) 266 0213

Puhelinaika ma-to klo 8-15, pe klo 8-13:30

Päivystys ilman ajanvarausta

ma-pe klo 9-12, osoite Keskussairaalantie 20 B

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUIDEN NEUVONTA- JA PALVELUOHJAUSNUMERO

**Neuvonta- ja palveluohjausnumero on 040 715 2991.
Numerosta vastataan ma-pe klo 9-11**

Numerossa annetaan yleistä neuvontaa, tukea ja ohjausta sekä ajantasaista tietoa vanhus- ja vammaispalveluista. Voit olla yhteydessä neuvontapuhelimeen, mikäli sinulla on huolta omasta tai läheisesi hyvinvoinnista tai arjessa selviytymisestä tai tarvitset neuvoja tukien ja etuuksien hakemisessa. Neuvonnan tehtävänä on alustavan palvelutarpeen selvittäminen ja tiedottaminen alueen palveluista. Tarvittaessa asiasi ohjataan eteenpäin työntekijälle, joka ottaa sinuun yhteyttä palvelutarpeen tarkempaa arvioimista varten.

Tarvittaessa yhteydenottopyynnön voi lähettää myös sähköpostilla palveluohjaus@muurame.fi

OMAISHOIDON TUKI

Omaishoidon tuki on vanhuksen, vammaisen tai pitkäaikaissairaiden kotona tapahtuvan hoidon tai muun huolenpidon turvaamiseksi maksettavaa hoitopalkkiota.

Omaishoidon tuen maksaa kunta määrärahojensa puitteissa ja tuki maksetaan hoitajalle. Tuki on saajalleen verotettavaa tuloa. Tuen suuruus määräytyy hoitotyön raskauden ja sitovuuden perusteella.

Omaishoidon tukea voidaan myöntää, jos:

- henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi tarvitsee hoitoa tai muuta huolenpitoa
- hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta tarpeellisten palveluiden avulla
- hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen, p. 040 705 0671

PALVELUOHJAUS JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Palveluohjaus tarjoaa tietoa ikäihmisten palveluista sekä auttaa ikäihmisen elämäntilanteeseen liittyvien palveluiden järjestämisessä. Palveluohjaus ja palvelutarpeen arviointi on maksutonta palvelua, jota on mahdollista saada vanhuspalveluiden toimesta tarvittaessa myös kotikäynnin muodossa.

Lisätietoja:

Ikäihmisten palveluohjaaja Pia Grönlund p. 040 526 6657

PERHEHOITO

Perhehoito on ikäihmisen hoivaa ja huolenpitoa perhehoitajan kodissa. Perhehoito voi olla pitkäaikaista tai lyhytaikaista perustuen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Lyhytaikainen perhehoito on kestoaltaan enintään 14 vrk/kk.

Perhehoito sopii erityisesti ikäihmiselle, jonka toimintakykyä heikentää muistiin vaikuttava sairaus, iän tuoma hauraus tai turvattomuuden tunne.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen p. 040 705 0671

POTILASASIAMIES

Potilasasiamies antaa tietoa potilaan asemasta ja oikeuksista sekä auttaa ja ohjaa tuomalla keskusteluun asiakkaan näkökulmaa ristiriitatilanteissa, ellei ensin käyty keskustelu asianomaisen lääkärin, hoitohenkilökunnan tai yksikön johtajan kanssa ole selvittänyt hoitoon tai kohteluun liittyvää ongelmaa.

Potilasasiamiehen palvelut ovat maksuttomia.

Potilasasiamiehen tavoittaa puhelinnumerosta **014 269 2600**

- Maanantaisin klo 12–15
- Tiistaisin klo 12–15
- Torstaisin klo 8–11

TUKIPALVELUT

Tukipalveluilla voidaan tukea asiakkaan kotona asumista ja itsestä selviytymistä. Tukipalvelut ovat ensisijainen vaihtoehto kotona asumisen tukemiseksi, ja niiden avulla voidaan vähentää ja siirtää säännöllisen kotihoidon palvelujen tarvetta. Tukipalveluilla voidaan myös täydentää asiakkaan kotiin tuotettavien palvelujen kokonaisuutta. Tukipalveluita ovat ateria- ja turvapuhe- linpalvelu ja päiväkeskustoiminta palvelukoti Koskikodilla.

Ateriapalvelu

Ateriapalvelu tukee osaltaan asiakkaan toimintakykyä, sillä hyvällä ravitsemustilalla on kiinteä yhteys esimerkiksi aivoterveysteen, toimintakykyyn ja sairauksista toipumiseen. Ikääntyneellä henkilöllä saattaa ilmetä hankaluuksia ruoan valmistamisessa tai itsenäinen kulkeminen paikallisiin ruokailupisteisiin ei onnistu. Tällöin kotiin toimitettujen kylmien aterioiden vaihtoehtona voivat olla esimerkiksi [Menumat- ruokapalvelu](http://www.menumat.fi/) (www.menumat.fi/) tai kaupasta ostettavat valmisateriat.

Kotiin kuljetettu ateriapalvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itse valmistamaan aterioitaan eivätkä pysty liikkumaan itsenäisesti kodin ulkopuolelle ruokailemaan.

Ateriat kuljetetaan kotiin kahtena päivänä viikossa, keskiviikkoisin ja lauantaisin. Aterian hinta kotiin kuljetettuna on 8,20 €.

Lisätietoa:

Palveluohjaaja Pia Grönlund p. 040 526 6657 (palvelutarpeen arviointi)

Ateriapalvelun piirissä olevien asiakkaiden ateriatilausmuutokset ja peruutukset, sihteeri p. 050 368 0086

Päiväkeskus

Päivätoiminta on tarkoitettu iäkkäille, omassa kodissaan asuville muuramelaisille, joiden toimintakyky on alentunut. Päivätoiminta on ensisijainen keino tukea ja edistää asiakkaan kokonaisvaltaista toimintakykyä ja hyvinvointia, mikäli osallistuminen muihin kodin ulkopuolisiin toimintoihin (esimerkiksi kunnan tai yhdistysten järjestämät ryhmätoiminnat) ei ole mahdollista.

Kotoa poistuminen, sosiaaliset kontaktit ja seurassa ruokaileminen edistävät monipuolisesti aivoterveyttä ja fyysistä kuntoa. Päivätoiminnalla voidaan tukea myös omaishoitajan jaksamista, ja päivätoimintapäivät voivat toimia omaishoitajan lakisääteisinä vapaapäivinä.

Päiväkeskus toimii palvelutalo Koskikodin tiloissa neljänä päivänä viikossa. Ohjattuna ryhmätoimintana toimivat kokopäiväryhmä klo 9–15 ja puolipäiväryhmä 12–15. Tarvittaessa järjestetään sovittu taksikuljetus. Päiväkeskuspäivään sisältyy aamupala, lounas ja iltapäiväkahvi. Osalla asiakkaista päivätoiminta voi sisältää myös kylvetyspalvelun. Erillistä kylvetyspalvelua ei toteuteta, vaan se sisältyy kokopäivä- tai puolipäiväpalveluun.

Päiväkeskus maksaa 18,40 €/päivä tai puolipäivä 9,50 €/päivä ja lisäksi kuljetuksesta peritään pienin linja-autotaksan mukainen maksu (3,30 €/suunta).

Lisätietoja:

Ikäihmisten palveluohjaaja Pia Grönlund (palvelutarpeen arviointi),
p. 040 526 6657

Kotihoidon esihenkilö Sira Salo (palvelu- ja maksupäätökset),
p. 050 471 8990

Koskikodin päiväkeskus p. 044 7800 595

Turvapuhelin

Turvapalvelu mahdollistaa avunsaannin kotiin ympäri vuorokauden. Asiakkaalle voidaan myöntää turvapuhelin, jos hän kaatuilee tai saattaa muuten tarvita hälytysluonteista apua mihin vuorokauden aikaan tahansa. Turvapuhelinpalvelulla voidaan lisätä

asiakkaan turvallisuutta kotona, ja turvapuhelinpalveluun voidaan tarpeen mukaan lisätä esimerkiksi ovihälytin, palovaroitin tai paikantava ranneke. Asiakkaan painettua turvaranneketta, tiedustellaan asiakkaan vointia ensin turvapuhelimesta, ja tarvittaessa turva-auttaja tulee tarkastamaan asiakkaan terveydentilan tämän kotiin. Hälytys voidaan ohjata joko asiakkaan lähelle tai omaiselle, tai kotihoidolle.

Turvapuhelimen asennusmaksu on 35 €. Tarvittaessa kotikäynti kotihoidon säännöllisille asiakkaille 13,00 €/käynti, muille turvapuhelinasiakkaille 25,50 €/käynti.

Turvapuhelimeen voi kytkeä myös muita tarvittavia hälyttämiä kuten ovivahdin 12,60 €/kk, liesivahdin 19,40 €/kk sekä palovaroittimen 6,80 €/kk.

Lisätietoja:

Ikäihmisten palveluohjaaja Pia Grönlund (palvelutarpeen arviointi),
p. 040 526 6657

Kotihoidon esihenkilö Sira Salo (palvelu- ja maksupäätökset),
p. 050 471 8990

Siivouspalveluseteli

Siivouspalvelusetelin voi saada ikäihminen, jolla on vaikeuksia raskaiden kotitöiden tekemisessä. Setelin saamiseen vaikuttavat asiakkaan tulot, varallisuus sekä toimintakyvyn heikentyminen. Palvelusetelin saanut asiakas valitsee haluamansa palveluntuottajan kunnalta saamastaan palvelutuottajaluettelosta. Saadusta palvelusta asiakkaan maksettavaksi jää palvelusetelin hinnan välinen erotus. Päätöksen palveluseteleiden myöntämisestä tekee kotihoidon esimies.

Lisätietoja: Kotihoidon esihenkilö Sira Salo p. 050 471 8990

SIIVOUSPALVELUYRITTÄJIÄ

Kunnallisen kotihoidon kautta ei voi saada siivouspalvelua. Sitä on tarjolla esimerkiksi alla lueteltujen yrittäjien toimesta:

Alina Jyväskylä/Suvi Apu Oy, p. 050 554 3911
eMail: riikka.routti-laiho@alinahoivatiimi.fi, www.alinahoivatiimi.fi

Gubbe Sydänystävä Oy, p. 044 724 6007
info@gubbe.com, www.gubbe.com

Hoivataan.fi Jkl Oy, p. 045 163 2400
eMail: varpu@hoivataan.fi, <https://hoivataan.fi>

Hoivaporssi Oy, p. 040 067 0649
eMail: <http://www.hoivaporssi.fi>

Kotileena Oy, p. 040 519 4987
eMail: jyvaskyla@kotileena.fi, www.kotileena.fi

Keski-Suomen Kotihoiva, Saara Pölkki, p. 040 179 3387
info@kskotihoiva.fi, www.kskotihoiva.fi

Kotiapu Solina, p. 040 934 6692
eMail: info@kotiapusolina.fi, <https://kotiapusolina.fi/>

Kotipalvelu Paula Vuorela & co, p. 045 235 6523
eMail: posti@paulavuorela.fi , <http://www.paulavuorela.fi>

Kotipalvelu Revon pesä, Sari Repo, p. 044 980 1105
sari.kaisa@hotmail.com, www.kotipalvelurevonpesa.net

Kotisiivous Piri, Pirjo Pasanen, p. 041 507 2724
info@kotisiivouspiri.fi, <https://kotisiivouspiri.fi/>

Minsos Oy, Minna Heimonen, p. 045 113 4726
minna@minsos.fi, www.minsos.fi

Siivousapu Kaisa, p. 040 762 6740
<https://siivousapu-kaisa.business.site/>

Sivina Kotipalvelut Oy, Hanna Leivonen, p. 050 541 7935

jyvaskyla@sivina.fi, www.sivina.fi

SOSIAALIASIAMIES

Sosiaalihuollon asiakaslain 812/2000 mukaan jokaisen kunnan on nimettävä sosiaaliasiamies. Sosiaaliasiamies on puolueeton, asiakkaiden etua turvaava henkilö. Sosiaaliasiamiehen tehtävä on neuvoaantava, hän ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia.

Sosiaaliasiamies:

- neuvoo ja ohjaa julkisen ja yksityisen sosiaalihuollon asiakasta asiakaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä
- voi toimia sovittelijana asiakkaan ja palvelun tuottajan välillä
- avustaa tarvittaessa muistutuksen tekemisessä
- tiedottaa asiakkaiden oikeuksista ja toimii oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi sekä
- seuraa asiakkaan aseman ja oikeuksien kehitystä ja antaa siitä vuosittain selvityksen kunnanhallitukselle

Muuramen sosiaaliasiamiehenä toimii:

Sosiaaliasiamies Eija Hiekka

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

p. 044 265 1080

Puhelinaika maanantai-torstai klo 9–11

Sähköposti: sosiaaliasiamies@koske.fi

Postiosoite:

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Matarankatu 4, 40100 Jyväskylä

SOSIAALITYÖNTEKIJÄ

- Sosiaalityöntekijä Katriina Hautala, p. 040 748 1658
- puhelinajat: ma, ke, pe klo 12–13

TERVEYSKESKUKSEN PALVELUT

Apuvälinepalvelu

Apuvälinepalvelu lainaa asiakkaan käyttöön omatoimisuutta tukevia ja toimintakykyä edistäviä apuvälineitä ja suorittaa elinympäristöön kohdistuvien rakenteellisten esim. asunnon muutostöiden tarpeen arviointia ja suunnittelua.

Apuvälinepalvelun soittoaika ma–pe klo 8–9 p. (014) 659 331

Muuramen terveystieteiden apuvälinepalvelu on avoinna:

maanantaisin	klo 9–10
keskiviikkoisin	klo 15–16
perjantaisin	klo 13–14

Apuvälineen tarpeen kartoittamiseksi ja asunnon muutostöiden suunnittelua varten fysioterapeutit tekevät tarpeen mukaan myös kotikäyntejä.

Apuvälinepalvelut ovat maksuttomia.

- Lyhytaikainen laina
- Pitkäaikainen laina (maksusitoumus)

Fysioterapia

Yksilöfysioterapia

Yksilöfysioterapiaa voidaan toteuttaa joko avosairaanhoidona tai lääkinnällisenä kuntoutuksena. Fysioterapiaan voi hakeutua lääkärin ohjaamana tai oma-aloitteisesti ilman lähetettä.

Fysioterapian menetelmiä ovat mm. terapeutin harjoittelu sekä ohjaus ja neuvonta.

- sairauden vuoksi tarvittavaa toimintakyvyn edistämistä esim. ennen leikkaustoimenpidettä tai toimintakyvyn palauttamista tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa tai leikkausten jälkihoidoksi

Käyntimaksu 11,60 € / käynti.

Lääkinnällinen kuntoutus

Lääkinnällistä kuntoutusta järjestetään henkilöille, joilla on pysyvään tai pitkäkestoiseen sairauteen tai vammaan liittyviä toimintakyvyn rajoituksia, jotka aiheuttavat hänelle huomattavia vaikeuksia osallistumisessa ja suoriutumisessa arjessa. Lääkinnällinen kuntoutus sisältää sekä terapian että apuvälinepalvelun.

Ryhmät

Fysioterapiaryhmiin asiakkaat ohjataan fysioterapeutin vastaanotolla tehtävän arvion perusteella. Muuramen terveystieteiden keskuksessa kokoontuu pienryhmä, jossa tavoitteena on ryhmäläisten toimintakyvyn paraneminen ja ylläpitäminen.

Ryhmätoiminta maksaa 34,30 €/lukukausi.

Terveystieteiden keskuksen potilaiden fysioterapia

Vuodeosastolla potilaille annetaan fysioterapiaa osaston lääkärin lähetteellä. Hoitohenkilöstö toteuttaa kuntouttavaa hoitoa päivittäisissä toiminnoissa fysioterapeutin ohjauksen ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

Yhteystiedot:

Yksilöfysioterapia ja ryhmät
Ajanvaraus ma-pe klo 8-9 p. 050 351 3863

Terveystieteiden keskuksen Muuramen osaston fysioterapia
p. (014) 659 332

Hoitotarvikkeet

Hoitotarvikejakelu palvelee kotona ja palveluasunnoissa asuvia pitkäaikaissairaita. Maksuttomiin hoitotarvikkeisiin ovat oikeutettuja ne pitkäaikaissairaat, joilla hoitotarvikkeiden tarve kestää yli kolme kuukautta. Lähetteen hoitotarvikkeisiin myöntää oma sairaanhoitaja tai lääkäri. Hoitotarvikejakelun kautta saatavia hoitotarvikkeita ovat muun muassa avannetarvikkeet, diabeetikon hoitotarvikkeet, haavanhoitotarvikkeet, vaipat, katetrit ja virtsankeräystarvikkeet sekä dialyysihoitotarvikkeet.

Muuramen terveysaseman hoitotarvikejakelun soitto- ja palveluajat
ma klo 8–12
to klo 12–17

p. 050 351 6388

Virastotie 10 (käynti terveysaseman takaa, ulko-ovessa lukee hoitotarvikejakelu)

Jalkaterapiapalvelut

Terveystenhuollon kautta voi saada palvelusetelin lääkinnälliseen jalkojenhoitoon tai tarvittaessa jalkaterapiaan. Jalkojenhoitoa ei myönnetä lääkinnällisenä kuntoutuksena pelkästään kynsien leikkausta tai jalkojen yleishoitoa varten. Myöntämisen perusteita voivat olla:

- A. Diabetes ja riskiluokitukseen 2 (suojaava tunto puuttuu ja lisäksi verenkiertohäiriöitä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuoritusmuutoksia) tai 3 (aikaisempi/parantunut jalkahaava tai amputaatio) kuuluvat jalat
- B. Tulehduksellinen reumasairaus, haavaumariski ja omahoidon vaikeus
- C. neurologinen sairaus tai polyneuropatia ja haavauma nyt tai aiemmin

Asiakkaan tulee olla yhteydessä omalääkäriin, joka arvioi riskiluokan ja edellytykset palvelusetelin saamiselle. Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään kuntoutustyöryhmässä. Palvelusetelin mukana saa listan palveluntuottajista.

Päivystys

Päivystys on varattu kiireellistä, saman päivän aikana hoitoa tarvitseville. Kiireelliset potilaat hoidetaan ensisijaisesti oman terveysaseman vastaanotolla. Aika varataan vastaanoton potilastoimistosta.

Päivystyspuhelinnumerot

Muuramen terveystasema
ma-pe klo 8-20 p. (014) 266 2791

Ensiapuun hätätapaukset ja muut v litt nt  tutkimusta ja hoitoa vaativat voivat äkillisissä sairaustapauksissa tulla ilman ajanvarausta.

Keski-Suomen Sairaala Nova (Hoitajantie 3)
ma-pe klo 20-8 sekä viikonloppuisin ja juhlapyhinä
p. 116 117, soitto aina ensin!

Sairaankuljetus p. 112

Lääkäreiden ja sairaanhoitajien vastaanotto

Maanantai-perjantai kello 8-15.30

Ajanvaraus oman alueen sairaanhoitajalle ja lääkärille
ma-pe klo 8-16
p. (014) 266 2791

Voitte kysyä hoito-ohjeita, laboratorio vastauksia tai varata ajan suoraan sairaanhoitajalta ma-pe klo 12-13 p. 014 2662 762.

Muuramen terveystaseman laboratoriossa otetaan näytteitä ma-pe klo 7.30-13.30 **VAIN AJANVARAUKSELLA. Laboratori-on ytteenoton** ajanvaraus ma-pe klo 7-18 p. 010 808 515. Internetissä www.fimlab.fi. Näytteenoton asiakasneuvonta ma-pe klo 8-16 p. 03 3117 4445.

Röntgen toimii Muuramen terveystasemalla ma-to klo 7.45-15.15 ja pe 8-13.30. Ajanvaraus ja tiedustelut terveystaseman ajanvarausnumerosta.

Suun terveydenhoito

Muuramen terveystaseman hammashoitola palvelee kaikkia kunnan asukkaita. Suun terveydenhuollon palveluihin sisältyvät mm.

hampaiden tarkastukset, hampaiden paikkaushoidot, suun sairauksien hoidot ja hammasproteesihoidot. Hammashoidon asiakasmaksut koostuvat käyntimaksusta ja toimenpidemaksuista.

Ajanvaraus:

maanantai–perjantai klo 8–16

p. (014) 2662 743. Kiireettömissä asioissa soita mielellään klo 12 jälkeen. Takaisinsoittopyynnön voi jättää puhelun aikana annettujen ohjeiden mukaan.

Päivystys arkisin klo 16 jälkeen ja viikonloppuisin ja arkipyhinä on Kyllön terveysasemalla, Keskussairaalantie 20, Jyväskylä. Soita aina ensin p. 116 117.

Vuodeosasto

Terveyskeskuksen vuodeosasto tarjoaa ympärivuorokautista sairaanhoitoa pääasiassa Muuramen kunnan aikuisväestölle. Vuodeosastolla annetaan potilaan hoidon tarpeeseen perustuvaa sairaanhoitoa, siihen liittyviä tutkimuksia sekä kuntoutusta yhteistyössä eri ammattiryhmien, omaisten sekä muiden hoitoon osallistuvien tahojen kanssa.

Hoidon suunnittelussa ja hoidon tarpeen arvioinnissa lähtökohtana on potilaan senhetkinen terveydentila, joka on vaatinut sairaalahoittoa. Lisäksi hoitokertomukseen kirjataan mm. potilaan toimintakykyyn, perussairauksien seurantaan sekä lääkitykseen liittyviä tietoja.

Osastolla potilaat sekä omaiset otetaan mukaan hoitoa koskevaan päätöksentekoon sekä motivoidaan potilaita kuntouttavan työotteen mukaisesti omaan kuntoutumiseen ja itsenäiseen toimimiseen.

Yhteystiedot:

- Osastonhoitaja Noora Rantanen, p. 050 599 9668
- Potilastiedustelut, p. (014) 659 384

- Osastonsihteeri Päivi Nieminen, p. 050 300 6599
- Fysioterapeutti p. (014) 659 332

Vuodeosaston potilasmaksut

Vuodeosaston hoitopäivämaksut peritään sairaalaan tulopäivältä, oloapäiviltä sekä sairaalasta lähtöpäivältä. Mikäli vuodeosaston hoitajakso sovitaan edeltävästi kuntoutusjaksoksi, on hoitopäivämaksu alhaisempi. Jos potilas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen (esim. keskussairaalaan), lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jolloin siirtyminen tapahtuu.

- Hoitopäivämaksu 49,60 €/hoitopäivä
- Maksukaton (683,00 €) täyttymisen jälkeen hoitopäivämaksu 22,80 €/hoitopäivä
- Kuntoutusjakso 17,10 €/hoitopäivä
- Päivä-/yöhoitomaksu 22,80 €/vuorokausi

Mikäli lääkäri katsoo, että hoito vuodeosastolla jatkuu yli kolmen kuukauden ajan, voidaan vuodeosastolla olostaa periä pitkäaikaishoidon maksu. Pitkäaikaishoidon maksu on 85 % potilaan säännöllisistä nettotuloista. Nettotuloksi huomioidaan myös omaisuustulot. Jos kotiin jää puoliso, jonka tulot ovat potilaan tuloja pienemmät, hoitomaksu on 42,5 % yhteenlasketuista nettotuloista. Potilaan omaan käyttöön tulee jättää vähintään 110,00 €/kk.

3. RAHA-ASIAT

ELÄKKEENSAAJAN ASUMISTUKI

Voit saada eläkkeensaajan asumistukea, kun asut vakinaisesti Suomessa, olet pienituloinen ja saat eläkettä, joka oikeuttaa eläkkeensaajan asumistukeen. Voit saada asumistukea vakinaiseen vuokra- tai omistusasuntoon.

Eläkkeet, jotka oikeuttavat eläkkeensaajan asumistukeen:

- kelan tai työeläkelaitoksen maksama vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke, työuraeläke tai leskeneläke
- työkyvyttömyyseläke (myös määrääkainen kuntoutustuki)
- kelan maksama takuueläke tai eläketuki

- tapaturmavakuutuksen tai liikennevahingon perusteella maksettava, täyteen työkyvyttömyyteen perustuva eläke tai leskeneläke
- sotilastapaturma- tai sotilasvammalain perusteella maksettava, täyteen työkyvyttömyyteen perustuva eläke tai leskeneläke
- vastaavat etuudet ulkomailta

Et voi saada eläkkeensaajan asumistukea, jos saat vain:

- osatyökyvyttömyyseläkettä
- osa-aikaeläkettä tai
- osittaista varhennettua vanhuuseläkettä

Jos sinä ja puolisesi saatte molemmat eläkkeensaajan asumistukeen oikeuttavia eläkkeitä tai korvauksia, teidän pitää hakea eläkkeensaajan asumistukea yhteisesti. Tällöin Kela maksaa tuen teille puoliksi. Tukea voi saada takautuvasti enintään 6 kuukautta sen hakemisesta.

Paljonko voit saada eläkkeensaajan asumistukea?

Eläkkeensaajan asumistuki on 85 % kohtuullisista asumismenoista, joista on vähennetty perusomavastuu ja tulojen mukaan määräytyvä lisäomavastuu. Perusomavastuu on kaikille sama 631,94 € vuodessa (n. 52,66 €/kk).

Lisäomavastuu on 41,3 % siitä tulojen osasta, joka ylittää tulorajat. Jos tulosi jäävät alle tulorajojen, lisäomavastuuta ei tule.

Eläkkeensaajan asumistuki lasketaan seuraavan kaavalla:

(huomioonotettavat asumismenot – (perusomavastuu + mahdollinen lisäomavastuu) x 85 %

Ennen tuen hakemista voit arvioida oikeutesi eläkkeensaajan asumistukeen ja sen määrän Kelan internetsivuilla olevalla laskentaohjelmalla www.kela.fi/laskurit

ELÄKETTÄ SAAVAN HOITOTUKI

Eläkettä saavan hoitotuen tarkoitus on tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan jokapäiväistä elämää, toimintakyvyn ylläpitämistä, kuntoutusta ja hoitoa.

Eläkettä saavan hoitotukea voi saada täytettyään 16 vuotta. Sen saaminen edellyttää, että asut Suomessa ja saat joko Suomesta tai ulkomailta

- vanhuuseläkettä
- työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea
- leskeneläkettä

Et voi saada hoitotukea, jos saat pelkästään osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä tai työttömyyseläkettä.

Edellytys hoitotuen saamiselle on, että toimintakykysi on heikentynyt sairauden tai vammaisuuden vuoksi yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Se tarkoittaa, että sinulla on vaikeuksia huolehtia itsestäsi ja selviytyä arjen toiminnoista vamman tai sairauden vuoksi.

Hoitotukea ei kuitenkaan voi saada pelkästään siksi, että toimintakyky on heikentynyt. Hoitotuen saaminen edellyttää, että tarvitset:

- apua henkilökohtaisissa toiminnoissa, esimerkiksi peseytymisessä, pukeutumisessa tai kommunikoinnissa tai
- ohjausta tai valvontaa, esim. muistuttelua, kannustusta ja silmäpitoa arjen eri toiminnoissa.

Hoitotuen määrä

Hoitotukea maksetaan eri määrä avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan sekä erityiskustannusten määrän perusteella. Erityiskustannukset (kotipalvelusta ja kotisairaanhoidosta aiheutuvat kustannukset, sairaanhoito- ja lääkekulut, ylimääräiset matkakustannukset) voivat ainoastaan korottaa perustuen korotetuksi tueksi. Erityiskustannuksia tulee tällöin olla kuukausitasolla vähintään korotetun tuen verran. Erityiskustannusten huomioiminen harkitaan aina tapauskohtaisesti.

Perushoitotukea ja ylintä hoitotukea ei voi saada pelkästään erityiskustannusten perusteella.

Hoitotuki on verotonta tuloa. Hoitotukea tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä.

Perushoitotuki 73,00 €/kk

Voit saada perushoitotukea, jos tarvitset vähintään viikoittain apua henkilökohtaisissa toiminnoissasi tai ohjausta ja valvontaa niissä. Jos sinulla on pelkästään avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta kotitaloustöissä tai asioiden hoidossa, hoitotukea ei voida myöntää. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään perushoitotukeen.

Korotettu hoitotuki 159,04 €/kk

Voit saada korotettua hoitotukea, jos tarvitset joka päivä aikaa vievää apua useissa henkilökohtaisissa toiminnoissasi (esim. syömisessä, pukeutumisessa ja peseytymisessä) tai paljon säännöllistä ohjausta ja valvontaa (esim. muistuttelua, patistelua ja silmälläpitoa).

Ylin hoitotuki 336,30 €/kk

Voit saada ylintä hoitotukea, jos tarvitset ympärivuorokautista toisen henkilön hoitoa ja valvontaa etkä pärjää yksin kuin lyhyen aikaa.

Lisäksi hoitotukeen kuuluu 110,19 €/kk veteraanilisä niille pienituloisille veteraaneille, jotka saavat Kelasta ylimääräistä rintamalisää sekä korotettua tai ylintä eläkettä saavan hoitotukea.

Tulojen ja muiden tukien vaikutus hoitotuen määrään

Hoitotukeen eivät vaikuta eläkkeensaajan ja hänen perheensä tulot eikä omaisuus. Jos kuitenkin saat saman sairauden tai vamman takia tapaturma- tai liikennevakuutusjärjestelmästä maksettavaa hoitotukea tai haittalisää tai vammaistukea vastaavaa etuutta ulkomailta, voidaan vammaistuestasi vähentää toisen etuuden määrä.

SAIRAUSVAKUUTUKSEN KORVAUKSET

Lääkekorvaukset

Voit saada korvausta lääkkeistä, kliinisistä ravintovalmisteista ja perusvoiteista, jotka on määrätty reseptillä sairautesi hoitoon, ja joille on vahvistettu korvattavuus. Korvausta maksetaan sen jälkeen, kun alkuomavastuusi on täyttynyt. Alkuomavastuu on 50 € kalenterivuodessa.

Yleensä saat korvaukset suorakorvauksena jo apteekissa näyttämällä Kela-korttiasi. Jos et saa korvausta apteekissa, voit hakea sitä Kelasta jälkikäteen 6 kuukauden kuluessa ostosta lomakkeella (SV 178) ja tarvittavilla liitteillä.

Paljonko lääkekorvausta saa?

Lääkekorvauksia maksetaan kolmessa korvausryhmässä:

- peruskorvaus 40 % lääkkeen myynti- tai viitehinnasta
- alempi erityiskorvaus 65 % lääkkeen myynti- tai viitehinnasta
- ylempi erityiskorvaus 100 % lääkkeen myynti- tai viitehinnasta, mutta maksat jokaisesta samalla kertaa ostetusta lääkkeestä 4,50 € omavastuun
- Mikäli lääkkeesi kuuluu viitehintajärjestelmään ja valitsemasi lääkkeen hinta ylittää viitehinnan, maksat viitehinnan ylittävän osuuden
- Vuosiomavastuu eli lääkekatto vuonna 2022 on 592,16 €. Jos vuosiomavastuu ylittyy, Kela korvaa loppuvuoden lääkkeet, mutta maksat 2,50 €/lääke/ostokerta.

Voit tarkistaa lääkkeen korvattavuuden Kelan internetsivujen Lääkehausta (www.kela.fi/laakehaku).

Viitehintajärjestelmä

Lääkekorvauksen määrään vaikuttaa se, kuuluuko lääke viitehintajärjestelmään vai ei. Samaan viitehintaryhmään kuuluvilla lääkkeillä on sama viitehintaa lääkkeen myyntihinnasta riippumatta. Voit vaihtaa apteekissa lääkärin määräämän lääkkeen vaihtokelpoiseen valmisteeseen.

Jos lääkkeesi kuuluu viitehintaryhmään ja valitsemasi lääkkeen myyntihinta on korkeampi kuin sen viitehintä, korvaus lasketaan viitehinnasta. Tällöin maksat omavastuuosuuden lisäksi viitehinnan ylittävän osuuden.

Erityiskorvaus

Oikeutta erityiskorvaukseen haet Kelasta B-lääkärinlausunnolla. Erilistä hakemusta ei yleensä tarvita. Korvausoikeus voidaan myöntää, kun Kelan määrittelemät korvausoikeuden edellytykset täyttyvät. Kun oikeus on myönnetty, saat postitse uuden Kela-kortin, johon on merkitty korvausoikeutesi ja sen määräaika. Oikeutesi erityiskorvaukseen voi olla määräaikainen tai pysyvä.

KORVAUS YKSITYISLÄÄKÄRIN PALKKIOSTA

Kun sairastut ja tarvitset lääkärin hoitoa, voit käydä kunnan terveyskeskuksessa tai yksityisellä lääkäriasemalla. Kela korvaa osan yksityislääkärin palkkioista, hoidosta ja tutkimuksista näille määritellyn taksan mukaan. Saat korvauksen usein jo vastaanotolla suorakorvauksena näyttämällä Kela-korttisi. Julkisen terveydenhuollon kustannuksia Kela ei korvaa.

Esimerkki:

Erikoislääkäri perii 20 minuutin vastaanottokäynnistä palkkiota 65 €. Korvaustaksa on 13,50 €. Maksat itse 51,50 € sekä mahdolliset toimistokulut.

Kela korvaa osan yksityislääkärin kirjoittaman todistuksen tai lausunnon kustannuksista, jos se on annettu sairausvakuutuslain mukaisen etuuden hakemista varten, esimerkiksi lääkkeiden erityiskorvausoikeutta tai sairauspäivärahan hakemista varten. Jos olet hankkinut yksityisen sairausvakuutuksen, voit hakea korvausta Kelakorvauksen lisäksi vakuutusyhtiöltäsi. Tarkista vakuutusyhtiöltäsi ennen hakemuksen lähettämistä Kelaan, miten haet sieltä korvauksia.

KORVAUKSET YKSITYISISTÄ TUTKIMUKSISTA JA HOIDOISTA

Yksityislääkärin määräämistä tutkimuksista ja hoidoista Kela korvaa osan, jos tutkimukset ja hoidot ovat tarpeellisia asiakkaan sairauden vuoksi. Korvaus on enintään korvaustaksan määrä. Korvaustaksat löytyvät Kelan sivulta taksaluettelosta:

http://www.kela.fi/sairaanhoito_tutkimus-ja-hoito

Esimerkki:

Lääkärin määräämä tutkimus (esim. keuhkokuva) maksaa 70 euroa. Korvaustaksa on yhdeksän euroa. Maksat itse 61 euroa ja mahdolliset toimistokulut.

Saat korvausta niistä hoidoista ja tutkimuksista, joihin olet saanut lääkäriltä lähetteen. Tällaisia ovat:

- sairaanhoitotoimenpiteet
- psykologiset tutkimukset
- laboratorio- ja radiologiset tutkimukset
- säde- ja sytostaattihoidot
- fysioterapia
- valohoito

Edellytyksenä korvauksen saamiselle on, että tarvitset hoitoa sairautesi ja hoito on suoritettu vuoden sisällä lääkärin määräyksestä. Jos lääkärisi määrää samalla kertaa useamman toimenpiteen hoitosarjan, saat korvauksen enintään 15 hoitokerrasta. Nämä tulee käyttää vuoden sisällä päivästä, jolloin lääkäri on antanut määräyksen.

MATKAKORVAUKSET

Voit saada korvausta matkoista sairaanhoitoon ja lääkärin määräämään tutkimukseen sekä kuntoutukseen. Kela korvaa matkan yleensä lähimpään yksityisen tai julkisen terveydenhuollon hoitopaikkaan ja pääasiassa halvimman matkustustavan mukaan (esim. junalla tai linja-autolla). Oman auton käytöstä korvaus on 0,20 €/kilometri omavastuun ylittävältä osalta.

Kela korvaa taksilla tehtyjä matkoja, jos et terveydentilasi tai puutteellisten liikenneyhteyksien vuoksi voi käyttää muuta kulkuneuvoa. Tarvitset todistuksen terveydenhuollosta siitä, että sinulla on oikeus

käyttää taksia (Todistus matkakorvausta varten, SV 67). Maksat yhteen suuntaan tehdystä matkasta enintään 25 € omavastuuosuuden, jonka ylittävistä kustannuksista voit saada Kelasta korvauksen. Kelan korvaama taksimatka tilataan aina alueellisesti keskitetyistä tilausnumeroista, muuten Kela ei korvaa matkaa ollenkaan.

Jos matkakustannusten omavastuut ovat kalenterivuoden aikana yli 300 €, Kela maksaa ylittävän osan kokonaan. Vuotuiseen omavastuuosuuteen lasketaan matkojen omavastuuosuudet sekä niitä pienemmät kertakustannukset. Kelan asiointipalvelussa voit seurata omavastuuosuutesi täyttymistä. Kun se on täyttynyt, saat postitse vuosiomavastuukortin. Korttia näyttämällä sinun ei tarvitse maksaa matkasta kuljettajalle. Jos sinulta peritään matkasta omavastuu, vaikka vuosiomavastuusi on täyttynyt, Kela palauttaa liikaa perityt omavastuut sinulle ilman erillistä hakemusta.

Näin haet matkakorvauksia:

Jos olet kulkenut julkisella kulkuneuvolla tai omalla autolla, toimita Kelaan matkakorvaushakemus (SV 4).

Jos olet kulkenut erityisajoneuvolla, kuten taksilla, ja maksanut matkan kokonaisuudessaan itse, liitä hakemukseen (SV 4) selvitys erityisajoneuvon tarpeellisuudesta (esim. lääkärin todistus terveydentilasta tai oma selvitys liikenneolosuhteista) ja kuitti suoritetusta maksusta.

Hae korvausta 6 kuukauden kuluessa maksun suorittamisesta.

Lisätietoja:

<http://www.kela.fi/matkakorvaus-omavastuu>

Kelan korvaama taksi tilataan Keski-Suomessa p. 0800 30 22 59

EDUNVALVONTA JA – VALTUUTUS

Kuka tarvitsee edunvalvojaa

Edunvalvoja voidaan määrätä täysi-ikäiselle henkilölle, joka ei heikentyneen terveydentilan tai muun syyn vuoksi itse pysty hoitamaan omia taloudellisia asioitaan.

Digi- ja väestötietovirasto (entinen maistraatti) voi määrätä edunvalvojan, mikäli henkilö itse on hakenut edunvalvojan määräämistä ja pyytänyt, että tietty henkilö määrättäisiin hänen edunvalvojakseen. Mikäli hakija ei kykene ymmärtämään, mitä edunvalvojan määrääminen hänen kannaltaan merkitsee tai hakemus on tullut muualta kuin häneltä itseltään, tekee digi- ja väestötietovirasto tuomioistuimelle hakemuksen edunvalvojan määräämiseksi. Edunvalvoja voidaan määrätä tehtävänsä toistaiseksi tai määräajaksi.

Edunvalvontavaltuutus

Edunvalvontavaltuutuksella henkilö voi itse etukäteen järjestää asioidensa hoidon sen varalta, että hän tulee myöhemmin kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan esimerkiksi heikentyneen terveydentilansa vuoksi.

Valtuutus tehdään kirjallisesti testamentin tapaan. Valtakirjalla henkilö (valtuuttaja) nimeää valtuutetun hoitamaan asioitaan. Valtuutetun tulee suostua tehtävään.

Valtuuttaja määrittelee itse ne asiat, jotka valtuutus kattaa. Hän voi oikeuttaa valtuutetun huolehtimaan esimerkiksi omaisuutensa hoidosta ja muista taloudellisista asioistaan sekä itseään koskevista asioista kuten terveyden- ja sairaanhoidostaan. Valtuuttaja voi itse myös määritellä, miten valtuutetun toimintaa valvotaan. Valtakirjan laatimisessa on hyvä pyytää apua oikeusaputoimistosta tai asianajajalta.

Valtuutuksen vahvistaminen

Valtuutus tulee voimaan vasta kun digi- ja väestötietovirasto on vahvistanut sen. Vahvistamista voi pyytää, kun valtuuttaja on syystä tai toisesta tullut kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan. Useimmiten vahvistaminen edellyttää lääkärintodistusta valtuuttajasta. Myös jo vahvistetun valtuutuksen mahdollinen peruutus on vahvistettava digi- ja väestötietovirastossa.

Valtuutetun tulee tehtävään ryhtyessään antaa digi- ja väestötietovirastolle luettelo niistä valtuuttajan varoista ja veloista, joita valtuutus oikeuttaa hänet hoitamaan.

Digi- ja väestötietovirasto valvoo valtuutetun toimintaa. Tässä tarkoituksessa Digi- ja väestötietovirasto voi tarvittaessa pyytää valtuutetulta selvitystä valtuuttajan asioitten hoitamisesta.

Digi- ja väestötietovirasto / Jyväskylän yksikkö
Hannikaisenkatu 47 C, 3. krs, PL 253, 40101 JYVÄSKYLÄ
Avoinna:
ma - pe klo 09.00–16.15

OIKEUSAPU

Kansalaisella on yhteiskunnan monimutkaistuessa yhä enemmän oikeudellisia ongelmia, joihin hän tarvitsee asiantuntevaa apua. Oikeudenkäynneissä on usein tarpeen käyttää lainoppinutta avustajaa samoin kuin sovintoneuvotteluissa ja erilaisten asiakirjojen laadinnassa.

Oikeusapu tarkoittaa sitä, että kansalainen voi saada itselleen oikeudellisen asian hoitamista varten avustajan kokonaan tai osittain valtion varoilla. Oikeusapu kattaa kaikki oikeudelliset asiat. Oikeusapua ei kuitenkaan yleensä myönnetä, jos hakijalla on oikeusturvavakuutus, josta asian kulut voidaan korvata. Oikeusapua ei anneta yrityksille eikä yhteisöille.

Ulkomailla hoidettavissa asioissa oikeusapu kattaa oikeudellisen neuvonnan.

Oikeusapua tarjoavat oikeudenkäyntiasioissa julkiset oikeusavustajat, asianajajat ja muut lakimiehet ja muissa asioissa julkiset oikeusavustajat. Julkiset oikeusavustajat työskentelevät valtion oikeusaputoimistoissa. Toimistot sijaitsevat yleensä samoilla paikkakunnilla kuin käräjäoikeudet.

Keski-Suomen oikeusaputoimisto, Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47, 4. krs (Virastotalo Sinetti)

PL 143, 40101 JYVÄSKYLÄ

Vastaanotto vain ajanvarauksella, puhelin 029 566 0830

Sähköpostiosoite keski-suomi.oikapu@oikeus.fi

TOIMEENTULOTUKI

Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, joka on tarkoitettu tilapäiseksi tueksi auttamaan yli pahimpien taloudellisten vaikeuksien. Se turvaa toimeentulon silloin kun tulot eivät riitä elinkustannuksiin.

Toimeentulotuki koostuu kolmesta osasta:

- toimeentulotuesta
- täydentävästä toimeentulotuesta
- ehkäisevästä toimeentulotuesta

Hae aina ensin toimeentulotukea Kelasta. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki haetaan kunnan sosiaalitoimistosta.

Toimeentulotuen määrää laskiessa otetaan huomioon mm:

+ perheen koon mukaan määräytyvä perusosa
(yksinasuvan perusosa v. 2022 on 514,82 €/kk)

+ perusosan lisäksi huomioonotettavat menot (esim. asumis- ja terveydenhuollon kustannukset)

- käytettävissä olevat tulot

= toimeentulotuen vähimmäismäärä

Jos tarvitset toimeentulotukea kiireellisesti, ota yhteyttä Kelan toimistoon tai palvelunumeroon 020 692 207.

Täydentävässä ja ehkäisevässä toimeentulossa ota yhteyttä Muuramen sosiaalitoimistoon.

Palveluohjaajat p. 050 401 5820 ja p. 050 341 7559
ma, ke ja pe klo 12–13

VEROTUS

Invalidivähennys

Verotuksen invalidivähennykseen on oikeus, jos pysyvän vamman tai sairauden haitta-aste on vähintään 30 %. Invalidivähennyksen saamiseksi on ensimmäisellä kerralla liitettävä veroilmoitukseen lääkärintodistus, josta pysyvä haitta-aste ja sen alkamisajankohta ilmenevät. Jatkossa verottaja tekee vähennyksen automaattisesti. Haitta-asteen muuttuessa on aina toimitettava verottajalle uusi lääkärintodistus.

Invalidivähennyksen voi saada sekä kunnallis- että valtionverotuksessa. Valtionverotuksessa vähennyksen määrä on invaliditeetti-prosentin suuruinen osa 115 eurosta (30 prosentin haitta-asteella 34,50 €). Vähennys tehdään valtiolle maksettavasta ansiotulon tuloverosta. Näin invalidivähennyksen saa myös eläketulosta. Kunnallisverotuksessa invalidivähennyksen määrä on invaliditeetti-prosentin osuus 440 eurosta (30 prosentin haitta-asteella 132 €) ja se tehdään puhtaasta ansiotulosta, joten vähennystä ei siis myönnetä eläketulosta.

Lisätietoja verotuksesta henkilöasiakkaan puhelinpalvelusta:
ma-pe kello 9.00–16.15 p. 029 497 000, p. 029 497 002

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennyksen edellytyksenä on erityinen syy, esimerkiksi sairaus, työttömyys tai elatusvelvollisuus. Vähennys myönnetään harkinnanvaraisesti ansiotuloista, vaikka edellytykset täytyisivät.

Harkintaan vaikuttavat omat sekä puolison tulot ja varat. Vähennys ansiotuloista, joista on vähennetty tulonhankkimiskulut, on enintään 1 400 €.

Jos vaadit pelkästään sairauskulujen perusteella vähennystä, omien ja perheenjäsentesi yhteenlaskettujen sairauskulujen on oltava vähintään 700 €, ja niiden on oltava samalla vähintään kymmenen prosenttia ansio- ja pääomatulojesi yhteismäärästä, josta on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Kotitalousvähennys

Kotona teetetyin työn kustannukset voi osittain vähentää verosta. Vähennys myönnetään sinä vuonna, jona palkka, palkan sivukulut tai työkorvaus on maksettu. Työkorvaukseksi sanotaan yritykselle tai yrittäjänä toimivalle yksityiselle henkilölle sekä esimerkiksi yleishyödylliselle yhteisölle työstä maksettua palkkiota.

Vuonna 2022 kotitalous- ja hoivatyön maksimimäärä on 3500 € ja korvaus-% 60. Remonteissa kotitalousvähennyksen maksimi on 2250 € ja korvaus-% on 40.

Kuka vähennyksen saa

Kotitalousvähennyksen saa henkilö, joka maksaa asunnossaan tehdystä tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tai asuntonsa kunnossapidosta taikka peruserannuksesta palkkaa tai työkorvausta. Vuodesta 2005 alkaen vähennyksen saa myös työstä, joka on tehty omien, puolison tai edesmenneen puolison vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten käyttämässä asunnossa.

Vähennystä ei myönnetä yhteisölle tai yritykselle. Vähennystä ei siten myönnetä esimerkiksi asunto- osakeyhtiölle. Sen sijaan osakas tai hänen vuokralaisensa saa vähennyksen käyttämässään asunnossa teettämistään korjaustöistä. Vähennys on henkilökohtainen.

Kotitalousvähennys puolisoille

Puolisoista täyden vähennyksen voi saada kumpikin erikseen. Vähennys jaetaan puolisoille siten kuin he ovat sitä ennen verotuksen päättymistä vaatineet. Jos vähennystä tai osaa siitä ei voi vähentää sitä vaatineen puolison veroista, loppuosa vähennetään toisen puolison veroista.

Millainen työ oikeuttaa vähennykseen

Vähennykseen oikeuttaa verovelvollisen sekä edellä mainittujen sukulaisten kotona tai vapaa-ajan asunnossa tehty tavanomainen:

- kotitaloustyö
- hoiva- ja hoitotyö sekä
- asunnon kunnossapito- tai peruserannustyö.

Kotitaloustyö

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä on kodin hoito kuten siivous, ruuanlaitto, pyykinpesu, silitys, muu vaatteiden huolto, pihan hoito, kuten nurmikon ja pensasaidan leikkaus, piha-alueen auraus sekä muu pihan puhtaana pito. Kaupassa käynti ja lemmikin ulkoiluttaminen oikeuttavat vähennykseen, jos työ on osa muuta kotitaloustyötä.

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä ei ole esimerkiksi suunnittelutyö, huonekalujen verhoilu, jätteiden kuljetus, likakaivon tyhjennys ja muuttopalvelut.

Hoiva- ja hoitotyö

Tavanomaista hoiva- ja hoitotyötä on lasten, sairaiden, vammaisten ja vanhusten hoitaminen hoidettavan kotona kuten esimerkiksi heidän syöttäminen, pukeminen, peseminen sekä ulkoilussa ja muissa henkilökohtaisissa toimissa auttaminen.

Asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö

Vähennykseen oikeuttaa omassa, vanhempien, isovanhempien ja appivanhempien sekä näiden puolisoitten käytössä olevan asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Tällaisia töitä on esimerkiksi keittiön, kylpyhuoneen ja muiden huoneiden sekä sauna- ja kellaritilojen remontti mukaan lukien sähkö- ja putkityöt. Myös rakennusten ulkokunnostus ja pihan kunnostus oikeuttavat vähennykseen. Vuokralainen saa kotitalousvähennyksen vuokraamansa asunnon kunnossapitotyön perusteella.

Uudisrakentaminen, jota on myös mm. asunnon laajentaminen, ei oikeuta vähennykseen. Vähennysoikeus ei koske sijoitusasuntoa, jossa verovelvollinen ei samanaikaisesti asu.

Vähennykseen oikeuttaa tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvien laitteiden asennus-, kunnossapito- ja opastustyöstä aiheutuneet kustannukset, kuten television, tietokoneen, digilaitteen ja niiden oheislaitteiden kotona tehdyn työn asennus- ja kunnossapitotyöt.

Vähennystä ei saa

Vähennystä ei saa, jos työn suorittava yritys tai yrittäjä ei kuulu ennakkoperintärekisteriin. Yleishyödylliselle yhteisölle tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä maksettu korvaus oikeuttaa vähennykseen, vaikka yhteisöä ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin eikä se harjoita veronalaista toimintaa.

Vähennystä ei saa, jos vähennykseen oikeutettu henkilö on saanut samaa työsuoritusta varten:

- omaishoidon tukea
- lasten kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea (hoitorahaa, -lisää tai kunnallista korotusta)
- työnantajalle maksettavaa palkkatukea
- kunnan myöntämän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelin
- matalapalkkatukea

Vähennystä ei saa myöskään asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta. Vähennystä ei kuitenkaan estä pientalojen lämmitystapamuutoksiin myönnetty avustus.

Vähennykseen oikeuttavaa hoiva- ja hoitotyötä ei ole arvonlisäverolain 34–36 §:ssä tarkoitettu valvottu terveyden- ja sairaanhoitopalvelu, esimerkiksi lääkärin, hierojan, fysioterapeutin tai sairaanhoitajan tekemä työ. Kampaajan tai parturin palvelut eivät myöskään oikeuta vähennykseen.

Lisätietoja verotuksesta henkilöasiakkaan puhelinpalvelusta:
ma–pe kello 9.00–16.15
p. 029 497 000, 029 497 002

4. VAPAA-AJAN PALVELUT

KANSALAI SOPISTO

Kansalaisopisto tarjoaa laaja-alaista koulutusta ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia pääasiassa aikuisväestölle, mutta myös lapsille ja nuorille. Muurame ostaa kansalaisopistopalvelut Jyväskylän kansalaisopistosta.

Muuramen opetusohjelmassa on vuosittain noin 75 kurssia, opetustunteja 2150 ja oppilaita noin 1200. Opetusta järjestetään keskusta-alueen lisäksi mm. Isolahdessa, Kinkomaalla ja Niityahossa. Suosituimpia kursseja ovat mm. liikuntaryhmät ja musiikinopetus.

<https://opistopalvelut.fi/jyvaskyla/>

Lisätietoja:

Osallisuus- ja kulttuuripäällikkö Johanna Pitkälä p. 050 595 3621

KIRJASTO

Muurame on osa Keski-kirjastoja. Kirjastoverkko kattaa kaikki Keski-Suomen 23 kuntaa sekä yli 50 toimipistettä. Sama kirjastokortti ja verkkokirjasto toimivat kaikissa alueen kunnissa. Teoksia voi tilata mistä tahansa kirjastosta haluamaansa kirjastoon ja yhdellä kirjastokortilla on lainattavissa yli 2,3 miljoonaa niteitä.

Keski-kirjastojen verkkokirjasto löytyy osoitteesta: keski.finna.fi. Omiin tietoihin pääset kirjautumaan kirjastosta saamillasi tunnuksilla (kirjastokortin numero + PIN-koodi).

Asiakaspalveluajat

Ma-To 11–19

Pe 11–16

Omatoimikirjasto avoinna joka päivä klo 7–21 kirjastokortin numerolla ja PIN-koodilla myös joulun ja uuden vuoden aikaan.

LIIKUNTAPALVELUT

- Ohjatut liikuntaryhmät
Liikuntatoimella on ohjattuja liikuntaryhmiä mm. tules-ryhmät, seniorien kuntosali- ja vesijumpparyhmät. Asiakasmaksut peritään kausittain (kevät-/syyskausi)
- Seniorien virikekortti
 - 65 v. täyttäneelle Muuramen kunnan asukkaalle. Varaudu todistamaan henkilöllisyytesi.
 - voimassa vuoden **ostohetkestä**
 - määrärajoittamaton käyttöaika: uimahallin käyttö aukioloaikoina. Kuntosali päivittäin klo 6.00–21.30 (kuntosali ei ole käytössä ohjattujen liikuntaryhmien aikana ja siivouksen vuoksi ma 7.30–9.00).
 - hinta: 70 € + rannekemaksu 10 €. Huom! Vaatii erillisen rannekkeen
- Yksittäiset liikuntatapahtumat, joista tiedotetaan tapauskohtaisesti

Lisätietoja:

Liikuntajohtaja Hannele Alanära p. 040 582 5066

5. KUNTOUTUS

KELAN KUSTANTAMA KUNTOUTUS IKÄIHMISSILLLE

Kuntoutus voi auttaa, jos sairaus tai vamma vaikeuttaa opiskeluasi, työtäsi tai itsenäistä selviytymistäsi elämän eri vaiheissa. Kuntoutus perustuu yksilölliseen ja tavoitteelliseen suunnitelmaan. Jotta voit saada Kelan kuntoutusta, tarvitset lääkäriltä lausunnon sairauden tai vamman aiheuttamasta kuntoutustarpeesta.

Kelan järjestämä kuntoutus on sinulle yleensä maksutonta. Kuntoutuksen ajalta sinulla saattaa olla oikeus myös kuntoutusrahaan. Lisätietoja kuntoutuksen palvelunumerosta, p. 020 692 205

LOMAJÄRJESTÖJEN TUETUT LOMAT

Suomessa toimii useita lomajärjestöjä, jotka kustantavat tuettuja lomia ja tukihenkilötoimintaa. Toiminnan mahdollistaa STEA (ent. Ray). STEAn avustuksilla rahoitetaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen

yleishyödyllisten, terveyttä ja hyvinvointia edistävien hankkeiden toimintaa.

Osallistujien valinnassa vaikuttaa hakijoiden taloudellinen ja sosiaalinen tilanne. Osallistujalta peritään omavastuu.

Lomajärjestöjä ovat mm.

- Huoltoliitto r.y. p. 050 589 7574
www.huoltoliitto.fi
- Hyvinvointilomat p. 010 830 3400
www.hyvinvointilomat.fi
- Maaseudun Terveys- ja lomahuolto p. 010 219 3460
www.mtlh.fi
- Solaris lomat p. 0600 418 200
<http://www.solaris-lomat.fi/>

SODASSA PALVELLEIDEN KUNTOUTUS

Sotainvalidit

Kuntoutukseen pääsyn perusteet ja sen pituus riippuvat hakijan työkyvyttömyysasteesta sekä kuntoutuksen tarpeesta.

Jos invalidin työkyvyttömyysaste on 10–25 %, hänellä on oikeus saada vuosittain:

- kahden viikon laituskuntoutusjakso
tai
- 10 päivää päiväkuntoutusta
tai
- 20 kerran avokuntoutusjakso
tai
- tuettua kotona kuntoutumista 15 käyntikertaa

Jos invalidi jakaa laituskuntoutusjaksonsa aviopuolison kanssa, molemmat aviopuolisot voivat saada kuntoutusta enintään 10 päivää.

Jos invalidin työkyvyttömyysaste 30–100 %, hänellä on oikeus saada vuosittain:

- neljän viikon laituskuntoutusjakso ja sen lisäksi 15 hoitokerran avokuntoutusjakso
tai
- 20 päivää päiväkuntoutusta ja sen lisäksi 15 hoitokerran avokuntoutusjakso
tai
- kaksi kertaa 12 hoitokerran ja yksi 15 hoitokerran avokuntoutusjakso
- tuettua kotona kuntoutumista 24 käyntikertaa ja lisäksi 15 kertaa avokuntoutusta

Huom!

Jos 10–25 % invalidin kuntoutuksen tarve johtuu korvatusta vammasta tai sairaudesta, hänellä on oikeus vuosittaiseen neljän viikon laituskuntoutukseen.

Vaikeavammaisten sotainvalidien puolisoilla, sotainvalidia hoitaneilla leskillä ja sotaleskillä (kaatuneiden lesket) on mahdollisuus päästä valtion varoin kuntoutukseen. Valtiokonttori käsittelee hakemukset ja maksaa kuntoutuksen. Kuntoutuksen pääsyedellytykset vahvistetaan vuosittain annettavalla asetuksella.

Kuntoutusta haetaan etukäteen Valtiokonttorilta (www.valtionkonttori.fi). Sairas- ja veljeskodeilla on kuitenkin oikeus kutsua pitkäaikaisia asiakkaitaan kuntoutukseen ilman maksusitoumusta.

Sotainvalidien kuntoutusta ja muita etuisuuksia koskevissa asioissa voi kääntyä myös Keski-Suomen sotainvalidien neuvontapalvelun puoleen, osoite Keskussairaalan tie 40, p. (014) 690 614. Sotainvalidien neuvontapalvelu tukee sotainvalidien ja heidän perheidensä kotona selviytymistä myös tekemällä kotikäyntejä ja vastaanottotyötä.

Lisätietoja vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtiselta
p. 040 705 0671

RINTAMAVETERAANIT

Rintamaveteraanien tuettua kotikuntoutusta (TUKO), avo-, laitos- ja päivä kuntoutusta voivat hakea rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnuksen saaneet muuramelaiset.

Rintamaveteraanit voivat hakea joko avo-, päivä- tai laitospalvelusta. Lisäksi rintamaveteraaneille myönnetään jalkojenhoitoon oikeuttavia maksusitoumuksia.

Avokuntoutus toteutetaan ostopalveluna paikallisilta fysioterapeuteilta.

Jalkahoitoa tarvitsevat veteraanit voivat saada kolme jalkojen hoitoon oikeuttavaa 45 € arvoista maksusitoumusta vuosittain. Diabetesta, nivelreumaa tai psoriaasista sairastavat veteraanit voivat saada kuusi veteraanikuntoutuksen maksusitoumusta jalkojen hoitoa varten. Jalkahoito ei koske rintamaveteraanien aviopuolisoita. Maksusitoumukset ovat henkilökohtaisia.

Päiväkuntoutus on laitosmuotoista kuntoutusta, joka ei sisällä yöpymisiä. Kuntoutusjakso on 10–20 päivää ja kuntoutumassa käydään kahtena päivänä viikossa. Ohjelmaan kuuluu yksilö- ja ryhmäkuntoutusta sekä yhteistä virkistystoimintaa, aamiainen, lounas ja päiväkahvi. Päiväkuntoutusta järjestetään ostopalveluna Sotainvalidien sairaskodilla. Päiväkuntoutukseen on järjestetty kuljetus.

Laitospalvelu ostetaan Peurungasta, Sotainvalidien sairaskodilta, Summassaaresta tai jostain muusta Valtiokonttorin hyväksymästä kuntoutuslaitoksesta. Kuntoutusjakson pituus vaihtelee veteraanin toimintakyvyn mukaan 10–21 vuorokauteen.

Ohjelmaan kuuluu monipuolista yksilö- ja ryhmäkuntoutusta, virkistystoimintaa sekä itsenäistä kuntoilua. Laitospalvelu sisältää täysihoidon. Laitospalvelusta aiheutuvat matkakustannukset korvaa Kela ilman omavastuuta.

Kuntoutukseen hakeminen

Veteraanikuntoutusta haetaan omalääkärin läheteellä.

Lisätietoja tarvittaessa vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtiselta p. 040 705 0671.

MUUT SODAN AIKANA ERI TEHTÄVISSÄ PALVELLEET

Kuntoutukseen oikeutettuja ovat henkilöt, joille Sota-arkisto on myöntänyt todistuksen palvelusta eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä tai Valtiokonttori on jo aikaisemmin myöntänyt heille kuntoutusoikeuden.

Huom! Todistusta tai kuntoutusoikeutta ei voi enää hakea sota-arkistosta eikä Valtiokonttorista.

Valtiokonttori voi myöntää kuntoutusta hakijalle, jonka katsotaan olevan kuntoutuksen tarpeessa. Laitoskuntoutusjakso voidaan Valtiokonttorin harkinnan mukaan jakaa myös aviopuolison kanssa. Kuntoutusmaksusitoumuksia annetaan kuitenkin vuosittain tarkoitukseen varatun määrärahan rajoissa.

Kuntoutusoikeuden saaneet ovat oikeutettuja laitospäivä- ja avokuntoutukseen. Kuntoutuksen valintaperusteet, sen antamistavat, sisältö ja määrä vastaavat rintamaveteraanikuntoutusta.

Kuntoutusoikeuden saaneet voivat hakea kuntoutusta toimittamalla Valtiokonttorille kuntoutushakemuksen. Hakemuksen liitteenä tulee olla lääkärinlausunto. Lääkärinlausunnon hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia ei korvata.

Kuntoutusta koskevat tiedustelut:

Valtiokonttori, p. 029 550 3070,

Osoite: Valtiokonttori, Vakuutus, Sotilasvamma- ja veteraanasiat, PL60, 00054 HELSINKI

LOTTANA TOIMINEET

Lottana toimineet voivat hakea kuntoutusta Lotta Svärd Säätiöltä.

Kuntoutusta haetaan joko vapaamuotoisella hakemuksella tai www.lottasaatio.fi sivuilta tulostettavalla lomakkeella.

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärinlausunto, josta ilmenee hakijan terveydentila ja kuntoutuksen tarve.

Hakemus lähetetään osoitteella:

Lotta Svärd Säätiö

Mannerheimintie 93
00270 Helsinki

Lisätietoja:
Lotta Svärd säätiö, p. (09) 4770 2881

6. SEURAKUNTA JA JÄRJESTÖT

VAPAAEHTOISTOIMINTA

Ystäväpalvelu

Ystäväpalvelu on seurakunnan, kunnan vanhus- ja vammaispalvelun ja SPR:n yhdessä järjestämää vapaaehtoistoimintaa, jossa mukana on noin kaksikymmentä SPR:n ystäväpalvelukoulutuksen saanutta vapaaehtoista. Tarkoituksena on olla ikäihmisten tukena ja seurana sekä toimia yhdessä tuettavan kanssa.

Toiminta on maksutonta ja luottamuksellista.

Lisätietoja:
Aikuistyö ja diakokonia Päivi Honkonen tavoitettavissa joka tiistai
klo 13–17 p. 050 594 3229

Lähimmäisenkammari

Lähimmäisenkammari on vapaaehtoisvoimin syyskuusta toukokuuhun toimiva sosiaalisen kanssakäymisen kahvila. Lähimmäisen kammari kokoontuu keskustassa Nuorisoseurantalo Tasankolassa torstaisin klo 12–14. Kuukauden ensimmäisenä torstaina tarjolla on myös keittoruoka (Nuorisoseurantalo). Lisäksi tarjolla on erilaista ohjelmaa. Toiminnan kustannukset katetaan asiakkaiden vapaaehtoisella maksulla. Toiminnasta vastaa Muuramen vanhus- ja vammaispalvelut, Muuramen seurakunta ja SPR.

Lisätietoja:
Diakonissa Kirsti Kataikko p. 050 594 3225,
Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen p. 040 705 0671

Virkistyspäivä

Muuramen seurakunnan ja sosiaalitoimen yhdessä järjestämä Virkistyspäivä pidetään yleensä kuukausittain Nuorisoseurantalo Tasankolassa. Virkistyspäivän ajankohta ja päivälle suunniteltu sisältö ilmoitetaan Muuramelaisessa. Ruokailu ja kuljetus ovat maksullisia. Kuljetuksen voi tilata etukäteen.

Kuljetuksen hinta vuonna 2022 on 3 €/suunta, ruoka 6 €.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen p. 040 705 0671

Diakonissa Hanna Forsman p. 050 594 3226

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTO

Vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, ikäihmisten, vammaisten sekä eläkeläis-, vanhustyö- ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa sekä edesauttaa ikäihmisten ja vammaisten osallistumista, osallisuutta ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksentekoon.

Vanhus- ja vammaisneuvosto pyrkii myös edistämään ikäihmisten ja vammaisten itsenäistä selviytymistä eri toiminnoissa, kuten asumisessa, liikenteessä, sosiaali- ja terveyspalvelujen saamisessa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnoissa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto seuraa ikäihmisten ja vammaisten näkökulmasta kunnan päätöksentekoa erityisesti heille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestämiseksi sekä niiden saatavuuden parantamiseksi.

Vanhus- ja vammaisneuvosto vaikuttaa myös ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat soveltuvat myös ikäihmisten, vammaisten ja sairaiden tarpeisiin.

Lisätietoja:

Vanhuspalveluiden koordinaattori Sirpa Lahtinen, p. 040 705 0671
<http://www.muurame.fi/fi/vanhusneuvosto>

ELÄKELÄISJÄRJESTÖT

Muuramessa toimii useita vireitä eläkeläisjärjestöjä, jotka järjestävät keskustelu- ja tiedotustilaisuuksia, retkiä ym. toimintaa. Järjestöt osaltaan tiedottavat ja vaikuttavat ikäihmisiä koskevista kunnallisista sekä yhteiskunnallisista päätöksistä ja muutoksista.

Lisätietoja:

Muuramen eläkeläiset ry

[Muuramen Eläkeläiset ry \(elakelaiset.fi\)](http://www.muurame.fi/fi/elakelaiset)

Muuramen Eläkkeensaajat r.y.

[http://www.muurame.fi/elakkeensaajat/](http://www.muurame.fi/elakkeensaajat)

Muuramen kansalliset seniorit

[http://www.muurame.fi/senioriyhdistys/](http://www.muurame.fi/senioriyhdistys)

Eläkeliiton Muuramen yhdistys

<http://keski-suomi.elakeliitto.fi/yhdistykset/muurame/etusivu/>

SEURAKUNNAN VANHUSTOIMINTA

Seurakunnassa on vanhuksille, vammaisille, omaishoitajille ja mielenterveyskuntoutujille järjestettyä pienryhmä-, kotikäynti- ja vastaanottotoimintaa. Toiminnan tavoitteena on ikäihmisen hengellisen elämän ja henkisen hyvinvoinnin sekä sosiaalisuuden tukeminen. Taloudellisena apuna jaetaan myös EU-ruoka-apupaketteja ja muuta ruoka-apua ruokapankki Mannatuvalla. Toimintaan kuuluu myös laitoksissa järjestettävät hartaudet.

Tiedot toiminnasta löytyy Muuramelaisesta, joka on mahdollisuus saada myös kasetille luettuna.

Diakonian vastaanotto ajanvarauksella.

Puhelinnumerot diakoniatyöntekijöille:

Hanna Forsman p. 050 594 3226, Kirsti Kataikko p. 050 594 3225

OMAT MUISTIINPANOT
